

๑๓ ตุลาคม วันนวมินทรมหาราช

ข่าวเหตุมติบัณฑิตไทย

เดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๔๒๓

โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗

<http://www.thethaibar.or.th>

ข่าวเหตุมติบัณฑิตยสภา

เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภาเข้าเยี่ยมคารวะนายกเนติบัณฑิตยสภา

วันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา พร้อมด้วย นายสมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์ เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และ นายอรรถพล ใหญ่สว่าง รองเลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา เข้าเยี่ยมคารวะและร่วมแสดงความยินดีกับนางชานากานต์ ธีรเวชพลกุล ประธานศาลฎีกา ในฐานะนายกเนติบัณฑิตยสภา ณ ห้องรับรอง ๑ ชั้น ๔ อาคารศาลฎีกา ถนนราชดำเนินใน แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพฯ ในโอกาสเข้ารับตำแหน่งประธานศาลฎีกา โดยมี ผศ.ดร.ศรีพิจรา สิกธิกัจจร ผู้บัญชาการกองกลาง หม่อมราชวงศ์ประติเมศวร์ สวัสดิวัตน์ ผู้บัญชาการกองบริการ และนายประยูร สีเสด ผู้บัญชาการกองคลังเข้าเยี่ยมคารวะและร่วมแสดงความยินดีด้วย

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดกิจกรรมเนื่องในวันนวมินทรมหาราช ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๗

วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธีวางพวงมาลา เนื่องในวันนวมินทรมหาราช ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๗ ณ บริเวณโถงชั้น ๑ อาคารเนติบัณฑิตยสภา เพื่อร่วมกันแสดงออกถึงความจงรักภักดี และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมี ผศ.ดร.ศรีพิจรา สิกธิกัจจร ผู้บัญชาการกองกลาง นายประยูร สีเสด ผู้บัญชาการกองคลัง หัวหน้าส่วนงานและพนักงานเนติบัณฑิตยสภาพร้อมพิธีฯ ด้วย

เบื้องจากปก

๑๓ ตุลาคม "วันนวมินทรมหาราช"

เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร "วันนวมินทรมหาราช" ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ หน่วยราชการในพระองค์ ได้เผยแพร่พระราชประวัติ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ

พระราชประวัติ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร^(๑) พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เป็นพระโอรสพระองค์เล็กในสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก

(๑) พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฉลิมพระปรมาภิไธย พระบรมอัฐิพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระบรมชนกนาถ เนื่องในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ ตามที่จารึกในพระสุพรรณบัฏว่า "พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร"

อ่านต่อหน้า ๔

สารบัญ

คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ

- อนุกรรมการประชาสัมพันธ์

ประธานฝ่ายอำนวยการ

- นายพีระพัฒน์ อิงพงษ์พันธ์

รองประธานฝ่ายอำนวยการ

- รศ.ดร.ภูมิ นุศลศิลป์

ฝ่ายอำนวยการ

- นางสาวปิยาภรณ์ พิสิฐพิทย
- นางศศธร เทพไตรรัตน์
- ดร.กนก จุลมนต์
- ดร.วิทยา นิตธรรม
- นายทีปกร โกมลพันธ์พร
- นายทรงพล สุวรรณพงษ์
- นายธนดล สุวิณะฤทธิ์
- ดร.นพพล ชุกสิ้น
- ดร.ศศิธร อินโต
- ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิกธิคำจรง

กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ

- นางสาวนาถสินี ยุติธรรมดำรง

รองบรรณาธิการ

- นายหัตถพงษ์ เทียมพันธ์พงศ์
- นายวินท์ ชัยภักดิ์รภัคดี
- นายทรงพล สุวรรณพงษ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

- นายรังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์
- นายมนต์ชัย ชนินทรลีลา
- นายสกุลยุช หอพิบูลสุข
- นายอำนาจ เนตยสุภา
- นายมนตรี ยะรังษี
- นางสาวกิตตา พิทักษ์สันติสุข
- นางสุจิตรา แสงสายัณห์ อภิญญาสกุล
- ดร.สันติ ผิวทองคำ
- นายสิริสิทธิ์ อนันตสมบูรณ์
- นายมณฑล อรรถบลยุคล
- นางสาวสุรารัตน์ ศรีวิพัฒน์
- ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง

ฝ่ายดำเนินการ

- นางพรรณวริน แดงอ่อน
- นายสิทธิฤทธิ์ ไสวิณะ

หน้าปก

วันนวมินทรมหาราช

๒

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

๓

สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เบื้องจากปก

๔

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

๑๑

เจาะฎีกาเด่น

๑๓

ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑๕

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง

๑๗

บทความเรื่อง "สมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา"

๒๒

มุมมองข่าว

๒๓

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

๒๔

บรรณาธิการแถลง

บทความหรือข้อคิดเห็นใด ๆ ที่ปรากฏในจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา เป็นผลงานของผู้เขียนโดยเฉพาะ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

กับสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เสด็จพระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๗๐ ณ โรงพยาบาลเมานต์ออบิเอร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติต่อจากสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระอัฐมรามาธิบดินทร เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๘๙ ทรงดำรงสิริราชสมบัติ ๗๐ ปี เสด็จสวรรคต เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ สิริพระชนมายุ ๘๘ พรรษา ๑๐ เดือน ๘ วัน

เมื่อทรงพระเยาว์ ขณะมีพระชนมายุ ๕ พรรษา ทรงเข้าศึกษาระดับชั้นอนุบาล ที่โรงเรียนมาแตร์ เดอีวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ เสด็จพระราชดำเนินพร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระเชษฐภคินี และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช ไปประทับ ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเข้าศึกษาต่อระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนเมียร์มองต์ (École Miremont) จากนั้น ทรงเข้าศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเอกอล นูแวล เดอ ลา สวิส โรมองด์ (École Nouvelle de la Suisse Romande) พุทธศักราช ๒๔๘๘ ทรงได้รับประกาศนียบัตร ด้านอักษรศาสตร์จากโรงเรียนยิมนาส คลาสสิก ก็องโตนาล (Gymnase Classique Cantonal) แห่งเมืองโลซาน จากนั้น ทรงศึกษาชั้นอุดมศึกษาที่มหาวิทยาลัยโลซาน แผนกวิชาวิทยาศาสตร์ ในเวลาต่อมา เมื่อทรงรับสิริราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๙ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์แล้วได้เสด็จพระราชดำเนินกลับไปทรงศึกษาต่อที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทรงเปลี่ยนแผนกการเรียนเป็นวิชารัฐศาสตร์และกฎหมาย เพื่อเตรียมพระองค์ในการรับพระราชภารกิจ

พุทธศักราช ๒๔๙๒ ทรงหมั้นกับหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร (พระธิดาใน พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้านักขัตรมงคล กับหม่อมหลวงบัว กิติยากร) ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อเสด็จนิวัตประเทศไทยในพุทธศักราช ๒๔๙๓ แล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้จัดการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓ ณ วังสระปทุม และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ กิติยากร เป็น สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จผ่านพิภพในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณ ทรงได้รับการเฉลิมพระปรมาภิไธยตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **"พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร"** ในโอกาสนี้ พระราชทานพระปฐมบรมราชโองแก่ปวงชนชาวไทยว่า **"เราจะครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม"** และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ เป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

พระบรมราชินี ต่อมา พุทธศักราช ๒๔๙๙ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฉลิมพระนามาภิไธยเป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ^(๒)

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มีพระราชโอรสและพระราชธิดา รวม ๔ พระองค์ คือ

๑. **ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี** พระนามเดิม สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์ เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

๒. **พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว** ทรงดำรงพระอิสริยยศสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ สยามมกุฎราชกุมาร ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๑๕ เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติต่อจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ และทรงรับบรมราชาภิเษกเป็นพระมหากษัตริย์ลำดับที่ ๑๐ แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ โดยสมบูรณ์ตามโบราณขัตติยราชประเพณี เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒ เฉลิมพระปรมาภิไธยตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **"พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดี ศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ มหิศรภูมิพลราชวรางกูร กิติสิริสมบูรณอดุลยเดช สยามินทราธิเบศรราชวโรดม บรมนาถบพิตร พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว"**

๓. **สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๐ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครั้งดำรงพระอิสริยยศกิติ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ เป็นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ต่อมา พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฉลิมพระนามาภิไธยเพื่อยกย่องพระเกียรติยศเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ ตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **"สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร**

มหาวชิราลงกรณ วรราชภักดี สิริกิจการิณีพิริยพัฒน์ รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี"

๔. **สมเด็จพระเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี** พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนา สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เป็นเจ้าฟ้าต่างกรมฝ่ายใน เพื่อยกย่องพระเกียรติยศเนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ มีพระนามตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **"สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี"**

ตลอดรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร" ประชาชนชาวไทยได้ร่วมพระบารมีต่างมีความพาสุกร่มเย็น ด้วยพระมหากรุณาธิคุณและน้ำพระราชหฤทัยที่ทรงห่วงใยในชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรที่ประสบความทุกข์ยากเดือดร้อน ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อก่อเกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนแก่ประเทศไทยและประชาชน โดยมีทรงยกย่องต่ออุปสรรคทั้งปวง ทรงอุทิศเวลาในการเสด็จพระราชดำเนินไปยังท้องถื่นทุรกันดารในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อช่วยพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น ดังที่เคยพระราชทานสัมภาษณ์แก่ผู้แทนนิตยสารเนชั่นแนลจีโอกราฟฟิก

**"...เคยมีผู้กล่าวไว้ว่าราชอาณาจักรนั้น
เปรียบเสมือนปิรามิด
มีพระมหากษัตริย์อยู่บนยอดและมีประชาชนอยู่ข้างล่าง
แต่สำหรับประเทศไทยแล้วดูเหมือนทุกอย่าง
จะตรงกันข้าม
นั่นเป็นสาเหตุที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกปวดคอ
และบริเวณไหล่อยู่เสมอ..."**

(๒) พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เฉลิมพระนามาภิไธย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในโอกาสพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ เพื่อเฉลิมพระเกียรติยศสมเด็จพระบรมราชชนนีตามจารึกในพระสุพรรณบัฏว่า **"สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง"**

หลังจากเสด็จนิวัตประเทศไทยเมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๔ และประทับในพระราชอาณาจักรเป็นการถาวรแล้ว พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อทอดพระเนตรชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎร แม้ว่าในช่วงเวลานั้นเส้นทางคมนาคมยังเต็มไปด้วยความยากลำบาก การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรอย่างเป็นทางการครั้งแรก เริ่มต้นขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๘ เป็นการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ และวันที่ ๒๗ - ๒๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ ลำดับถัดมา คือ การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๘ เป็นเวลา ๑๙ วัน การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๑๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๑ เป็นเวลา ๑๙ วัน และการเสด็จ

ในการเดินทางสัญจรของราษฎร จึงเป็นที่มาของโครงการสร้างถนนสายห้วยมงคล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการพระราชดำริด้านพัฒนาชนบทโครงการแรก ที่มุ่งช่วยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ราษฎรกำลังประสบอยู่ ต่อมาทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้สร้างอ่างเก็บน้ำเขาเต่าขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำของราษฎรในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้มีน้ำจัดไว้สำหรับบริโภคและอุปโภคได้ตลอดทั้งปี นับเป็นโครงการพระราชดำริด้านชลประทานโครงการแรก หลังจากนั้น ทรงริเริ่มโครงการด้านการพัฒนาชนบทอีกหลากหลายโครงการ ทั้งโครงการที่เกี่ยวกับดิน น้ำ ป่าไม้ การประมง และการปศุสัตว์ อันเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และยังเป็นการวางรากฐานสำหรับการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ด้วยพระวิสัยทัศน์อันกว้างไกลทำให้ตลอดระยะเวลา ๗๐ ปีแห่งการครองราชย์ประเทศไทยจึงมีโครงการพระราชดำริ/โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการส่วนพระองค์ โครงการตามพระราชประสงค์ จำนวนกว่า ๔,๐๐๐ โครงการ และมีศูนย์การศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๖ แห่งในทุกภูมิภาคของประเทศ พระราชกรณียกิจที่ยังประโยชน์สุขแก่ประเทศชาติและอาณาประชาราษฎร์มากมายเหลือคณานับ ได้แก่ พระราชกรณียกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พระราชกรณียกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรดิน พระราชกรณียกิจด้านการบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา พระราชกรณียกิจด้านการคมนาคม พระราชกรณียกิจด้านการแพทย์และการสาธารณสุข พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา พระราชกรณียกิจด้านศาสนา พระราชกรณียกิจด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทย พระราชกรณียกิจด้านการเจริญพระราชไมตรีกับต่างประเทศ

พระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๖ - ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๐๒ เป็นเวลา ๒๐ วัน ตามลำดับ นับแต่นั้นเป็นต้นมา ทรงถือเป็นธรรมเนียมที่จะเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระตำหนักในแต่ละภูมิภาค ภาคเหนือ ภูพิงคราชนิเวศน์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภูพานราชนิเวศน์ ภาคใต้ ทักษิณราชนิเวศน์ รวมทั้ง พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อทรงงานช่วยเหลือพสกนิกรในท้องถิ่นทุรกันดารเป็นประจำทุกปี

การเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรตามภูมิภาคต่าง ๆ ทำให้ทรงรับรู้ถึงความทุกข์ยากเดือดร้อนของราษฎร ดังเช่นเมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับแรม ณ พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๔ ทรงได้รับทราบถึงปัญหาและความยากลำบาก

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงทศพิธราชธรรม ทรงปฏิบัติพระองค์ดังพระปฐมบรมราชโองการที่ได้พระราชทานในการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกว่า "เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" อีกทั้งทรงพระวิริยะอุตสาหะทุ่มเทกำลังพระวรกายและพระราชทรัพย์บำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่เพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น ดังพระราชดำรัสว่า **"...ขาดทุนคือกำไร (Our loss is our gain)..."** ซึ่งทรงขยายความว่า การลงทุนทำโครงการเพื่อความอยู่ดีมีสุขของประชาชนนับเป็นมูลค่าเงินไม่ได้ สิ่งที่ได้คือคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนและประเทศชาติได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ภาพพระราชกรณียกิจที่ปรากฏแก่สายตาประชาชนทั้งในและนอกประเทศ ตลอดระยะเวลาที่ ๗๐ ปีที่ทรงครองราชย์ ต่างรับรู้โดยทั่วกันว่าทรงเป็นพระมหากษัตริย์นักพัฒนาผู้ทรงงานหนักที่สุดในโลก ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการเป็นคุณประโยชน์อันกอปรแต่แก่อาณาประชาราษฎร์ ทรงเป็นพระมิ่งขวัญและหลักยึดเหนี่ยวของพสกนิกรชาวไทย แม้เสด็จสวรรคตล่วงมาจนปัจจุบัน เหล่าพสกนิกรยังคงคำนึงถึงพระมหากรุณาธิคุณเสมอมาไม่เสื่อมคลาย และเพื่อให้วันคล้ายวันสวรรคต เป็นวันแห่งการร่วมรำลึกและน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ แห่งพระมหากษัตริย์ผู้ทรงมีคุณูปการอันยิ่งใหญ่แก่แผ่นดิน ประกอบวันที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นวันแห่งการเสด็จสวรรคต ครบ ๗ ปี หรือ "สัตตมวรรษ" รัฐบาลจึง

ได้นำความกราบบังคมทูลพระมหากรุณาขอพระราชทานชื่อวันคล้ายวันสวรรคต และสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระดำริประทานชื่อวันดังกล่าว ประกอบพระบรมราชวินิจฉัยว่า **"วันนวมินทรมหาราช"** ซึ่งแปลว่า วันที่ระลึกถึงพระมหाराช รัชกาลที่ ๙ ผู้ยิ่งใหญ่ การนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้กำหนดชื่อวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ว่า **"วันนวมินทรมหาราช"** ตามที่รัฐบาลได้ขอพระราชทานพระมหากรุณา อีกทั้ง รัฐบาลยังได้กำหนดให้วันที่ ๑๓ ตุลาคม ของทุกปี เป็น **"วันนวมินทรมหาราช"** ที่หน่วยราชการภาครัฐและเอกชน รวมถึงประชาชนสามารถมาวางพวงมาลาถวายราชสักการะที่พระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ อุทยานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

แหล่งข้อมูล

- เว็บไซต์หน่วยราชการในพระองค์ (ออนไลน์) ค้นเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ <https://www.royaloffice.th/en/2023/10/02/พระราชประวัติ-๒๕๘๓-๒๕๘๔๓-๒/>
- ภาพหน้าปกจากเฟซบุ๊กวิชาการ <https://www.facebook.com/photo/?fbid=1480288545321561&set=a.1480288455321570.1073741972.828971097119979>

ปัญหาจากข้อหาหรือ กฎหมายที่ห่างเหิน

การบังคับคดีแพ่งกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นนิติบุคคล
ที่สิ้นสภาพนิติบุคคลเนื่องจากถูกนายทะเบียนขีดยกเลิก
จากทะเบียน^(๒)

มนตรี ยะรังษี^(๑)

ข้อเท็จจริง

สำนักงานอัยการจังหวัด ช. ได้รับว่าต่างดำเนินคดีให้สถาบัน ว. โจทก์ ฟ้อง บริษัท ด. จำเลยเรียกค่าเช่าและค่าขาดประโยชน์จากการเช่าพื้นที่ลานจอดรถ จำนวน ๑,๒๙๖,๐๐๐ บาท ต่อศาลจังหวัด ช. ซึ่งมีคำพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน ๑๔๖,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๔ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าวนับถัดจากวันฟ้อง เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าฤชาธรรมเนียม ๓,๐๐๐ บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลให้จำเลยใช้แทนตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนและคดีถึงที่สุดแล้ว พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการจังหวัด ช. ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีส่งให้สถาบัน ว. ต่อมาสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด ช. ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาพบว่า มีสิทธิเรียกร้องเป็นบัญชีเงินฝากธนาคาร ก. จำนวน ๕,๒๓๙.๔๐ บาท และแจ้งให้สถาบัน ว. ดำเนินการตั้งเรื่องให้เจ้าพนักงานบังคับคดีอายัดบัญชีเงินฝากแล้วหลังจากธนาคารส่งเงินตามบัญชีเงินฝากดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑ แล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีได้จ่ายเงินจากการบังคับคดี จำนวน ๔,๐๘๐.๒๗ บาท ให้แก่สถาบัน ว. คงเหลือยอดหนี้ที่ยังไม่ได้ชำระจำนวน ๑,๒๑๕,๗๒๐.๗๓ บาท ต่อมาภายหลังสถาบัน ว. ตรวจสอบทะเบียนนิติบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษารายนี้พบว่าเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ บริษัท ด. ถูกนายทะเบียนขีดยกเลิกจากทะเบียนเนื่องจากเป็นบริษัทร้างและสิ้นสภาพนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๓ สถาบัน ว. จึงมีหนังสือขอหารือแนวทางการบังคับคดีต่อสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด ช.

ข้อหารือ

สถาบัน ว. สามารถบังคับคดีแพ่งกับบริษัท ด. ต่อไปได้หรือไม่ หรือต้องดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้เพิกถอนการขีดยกเลิกนิติบุคคลออกจากทะเบียนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๔ เพื่อที่สถาบัน ว. จะสามารถบังคับคดีต่อไปได้

คำวินิจฉัยของสำนักงานอัยการสูงสุด

การที่บริษัท ด. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาสิ้นสภาพนิติบุคคลเนื่องจากถูกนายทะเบียนขีดยกเลิกจากทะเบียนตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๓ เมื่อมีใช้เป็นการสิ้นสภาพนิติบุคคลจากการชำระบัญชีเลิกบริษัทตามมาตรา ๑๒๔๙ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้ชำระบัญชีของบริษัทดำเนินการชำระสะสางทรัพย์สินสินหนี้สินก่อนมีการจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้ว จึงอาจมีทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของบริษัท ด. คงเหลืออยู่ ดังนี้ หากสถาบัน ว. ทำการตรวจสอบพบว่ายังมีทรัพย์สินของบริษัท ด. หรือสิทธิเรียกร้องที่บริษัท ด. มีอยู่ต่อบุคคลภายนอก สถาบัน ว. ก็สามารถใช้สิทธิร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งเหตุขัดข้องว่าไม่อาจดำเนินการบังคับคดีให้แล้วเสร็จได้เพราะเหตุที่บริษัท ด. ได้ถูกนายทะเบียนขีดยกเลิกออกจากทะเบียนตามมาตรา ๑๒๗๓/๓ สถาบัน ว. ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ย่อมมีสิทธิส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัด ช. ร้องขอต่อศาลให้บริษัท ด. ลูกหนี้ตามคำพิพากษากลับคืนสู่ทะเบียนตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๔ เพื่อให้การบังคับคดีโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จได้

(๑) อัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย สำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) ส่วนวนข้อหารือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย เลขรับที่ ฮ.๓๑/๒๕๖๔

หมายเหตุ

กรณีตามข้อหาหรือเป็นการหาหรือเกี่ยวกับขั้นตอนการบังคับคดีโดยสถาบัน ว. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหาหรือว่าในกรณีลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกนายทะเบียนขิดชื่อออกจากทะเบียนเนื่องจากเป็นบริษัทร้างและสิ้นสภาพนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๓ แล้ว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะสามารถบังคับคดีกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาต่อไปได้หรือไม่หรือจะต้องร้องขอให้กลับคืนสู่ทะเบียนตามมาตรา ๑๒๗๓/๔ เสียก่อน

ในประเด็นนี้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๔^(๓) กำหนดหลักเกณฑ์การขอบังคับคดีไว้ว่าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สิน आयัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติของกฎหมายในภาค ๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และการบังคับคดีให้กระทำตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งและสิ้นสุดลงเมื่อครบ ๑๐ ปีนับแต่วันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุดกรณีมีการร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการบังคับคดีตามวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วหรือดำเนินการบางส่วนภายในกำหนดเวลาไปแล้วกฎหมายก็บัญญัติให้สามารถดำเนินการบังคับคดีนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้สำหรับเงื่อนไขที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องดำเนินการบังคับคดีตามขั้นตอนให้ครบถ้วน ภายใน ๑๐ ปี กล่าวคือ ๑. ร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี ๒. แจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบว่าศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว ๓. แกลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีขอให้ดำเนินการบังคับ

คดีแก่ทรัพย์สินในบ้าง

ตามข้อหาหรือปรากฏข้อเท็จจริงว่าภายหลังจากศาลออกหมายบังคับคดี สถาบัน ว. เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ดำเนินการแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบว่าศาลได้ออกหมายบังคับคดีแล้ว รวมทั้งได้ดำเนินการอายัดสิทธิเรียกร้องตามบัญชีเงินฝากและเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จ่ายเงินจากการบังคับคดีให้แก่สถาบัน ว. แล้ว แต่ในระหว่างระยะเวลาการบังคับคดี สถาบัน ว. ตรวจสอบทะเบียนนิติบุคคลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาพบว่า บริษัท ด. ถูกนายทะเบียนขิดชื่อออกจากทะเบียนเนื่องจากเป็นบริษัทร้างและสิ้นสภาพนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๓^(๔) บริษัท ด. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจึงสิ้นสภาพนิติบุคคลตั้งแต่เมื่อนายทะเบียนขิดชื่อบริษัท ด. ออกจากทะเบียนแล้ว^(๕) สถานะทางบุคคลของบริษัท ด. จึงสิ้นสุดลงโดยผลของกฎหมายเท่านั้น แต่เจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งถูกตั้งขึ้นตามหมายบังคับคดีของศาลย่อมมีอำนาจบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๙๖ (๑) - (๓) ที่จะยึดทรัพย์สินของบริษัท ด. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อดำเนินการบังคับชำระหนี้ตามคำพิพากษาของศาลได้ ส่วนกรณีที่บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๐๓ (การยึดสังหาริมทรัพย์มีรูปร่าง) มาตรา ๓๐๔ (การยึดเรือ แพล สัตว์พาหนะ หรือสังหาริมทรัพย์มีรูปร่างอย่างอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งจะต้องมีการจดทะเบียนกรรมสิทธิ์หรือได้จดทะเบียนกรรมสิทธิ์ไว้แล้วตามกฎหมาย) มาตรา ๓๐๕ (การยึดหลักทรัพย์

(๓) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๒๗๔ (วรรคหนึ่ง) ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระหนี้ (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ขอที่จะร้องขอให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สิน आयัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติแห่งภาคนี้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง และถ้าเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องใดไว้หรือได้ดำเนินการบังคับคดีโดยวิธีอื่นไว้บางส่วนแล้วภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้

(๔) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๒๗๓/๓ เมื่อสิ้นกำหนดเวลาตามที่แจ้งในหนังสือออกแล้วตามมาตรา ๑๒๗๓/๑ หรือมาตรา ๑๒๗๓/๒ แล้ว และห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท หรือผู้ชำระบัญชีมิได้แสดงเหตุให้เห็นเป็นอย่างอื่น นายทะเบียนขอขิดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นออกเสียจากทะเบียนก็ได้ ในกรณีให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นสิ้นสภาพนิติบุคคลตั้งแต่เมื่อนายทะเบียนขิดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทออกเสียจากทะเบียน แต่ความรับผิดชอบของหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้เป็นหุ้นส่วน กรรมการ ผู้จัดการ และผู้ถือหุ้นมีอยู่เท่าไรก็ให้คงมีอยู่อย่างนั้นและพึงเรียกบังคับได้เสมือนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นยังมิได้สิ้นสภาพนิติบุคคล

(๕) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๕๗/๒๕๕๙

การขิดชื่อบริษัทออกจากทะเบียนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๗๓/๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๑ มีผลให้บริษัทนั้นสิ้นสภาพนิติบุคคลตั้งแต่นายทะเบียนขิดชื่อบริษัทออกจากทะเบียน และบริษัทที่ถูกขิดชื่อจะกลับคืนฐานะนิติบุคคลอีกครั้งเมื่อศาลได้มีคำสั่งให้จัดซื้อบริษัทกลับคืนเข้าสู่ทะเบียน ตามมาตรา ๑๒๗๓/๔ เมื่อในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องจำเลยเป็นคดีล้มละลายในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ศาลยังไม่ได้มีคำสั่งให้จัดซื้อจำเลยกลับคืนเข้าสู่ทะเบียน จำเลยก็ยังคงสิ้นสภาพนิติบุคคลอยู่ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยล้มละลายได้

บริษัทจำเลยถูกนายทะเบียนถอนทะเบียนบริษัทจำกัดร้าง ต้องบังคับตามบทบัญญัติใน ป.พ.พ. บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หุ้นส่วนและบริษัท หมวด ๖ ว่าจะใช้เป็นการเลิกบริษัท แล้วจะต้องมีการชำระบัญชีตามบทบัญญัติในหมวด ๔ ส่วนที่ ๔ ซึ่งจะต้องดำเนินการชำระบัญชีตามบทบัญญัติในหมวด ๕ มิใช่ จำเลยจึงไม่มีสภาพเป็นนิติบุคคลเพราะอยู่ในระหว่างดำเนินการชำระบัญชีตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๕๙

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๖๕๘/๒๕๖๑

จำเลยที่ ๒ เป็นบริษัทร้างซึ่งนายทะเบียนได้ขิดชื่อออกจากทะเบียนแล้วตามความในมาตรา ๑๒๗๓/๓ แห่ง ป.พ.พ. เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ เช่นนี้ จำเลยที่ ๒ ย่อมสิ้นสภาพนิติบุคคลตั้งแต่เมื่อนายทะเบียนขิดชื่อจำเลยที่ ๒ ออกเสียจากทะเบียน ซึ่งเป็นกรณีการถอนทะเบียนบริษัทจำกัดร้าง มิใช่เป็นกรณีที่บริษัทเลิกกันอื่นให้ฟังคือว่ายังคงตั้งอยู่ครบถ้วนเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชีตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๒๕๙ โจทก์ยื่นฟ้องในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๐ อันเป็นเวลาภายหลังจากที่จำเลยที่ ๒ สิ้นสภาพนิติบุคคลแล้ว ดังนั้น ขณะฟ้องจำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสภาพความเป็นนิติบุคคลที่จะให้โจทก์ฟ้องได้ ประกอบกับข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าโจทก์ร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งจัดซื้อจำเลยที่ ๒ กลับคืนเข้าสู่ทะเบียนเสียก่อนที่จะฟ้องตามมาตรา ๑๒๗๓/๔ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยที่ ๒ ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑ (๑๑) และ มาตรา ๕๕ โจทก์ยื่นฟ้องในวันเวลาภายหลังจากที่จำเลยที่ ๒ สิ้นสภาพนิติบุคคลแล้ว ดังนั้น ขณะฟ้องจำเลยที่ ๒ จึงไม่มีสภาพความเป็นนิติบุคคลที่จะให้โจทก์ฟ้องได้

ที่เป็นหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มาตรา ๓๐๖ (การยึดตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใดของลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มาตรา ๓๐๗ (การยึดหุ้นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นหุ้นส่วนจำกัดความรับผิดชอบในห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัด) มาตรา ๓๐๘ (การยึดสิทธิในสิทธิบัตร สิทธิในเครื่องหมายการค้า หรือสิทธิอย่างอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือที่เกี่ยวข้องกับสิทธิดังกล่าวซึ่งได้จดทะเบียนหรือขึ้นทะเบียนไว้แล้ว) มาตรา ๓๐๙ (การยึดสิทธิในสิทธิในเครื่องหมายการค้าซึ่งยังไม่จดทะเบียน ลิขสิทธิ์ สิทธิขอรับสิทธิบัตร สิทธิในชื่อทางการค้าหรือยี่ห้อ หรือสิทธิอย่างอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือที่เกี่ยวข้องกับสิทธิดังกล่าว) มาตรา ๓๑๐ (การยึดสิทธิการเช่าทรัพย์สินหรือสิทธิที่จะได้ใช้บริการต่าง ๆ ซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เช่น บริการโทรศัพท์หรือโทรคมนาคม หรือบริการอื่นใดที่อาจได้รับจากทรัพย์สินหรือบริการ มาตรา ๓๑๑ (การยึดสิทธิของลูกหนี้ตามคำพิพากษาตามใบอนุญาตประทานบัตร อาชญาบัตร สัมปทาน หรือสิทธิอย่างอื่นของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันหรือเกี่ยวข้องกันกับสิทธิดังกล่าว) มาตรา ๓๑๒ (การยึดอสังหาริมทรัพย์ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มาตรา ๓๑๓ (การยึดทรัพย์สินอันเกี่ยวข้องกับอสังหาริมทรัพย์) มาตรา ๓๑๔ (การยึดเครื่องอุปกรณ์และดอกผลของทรัพย์สิน) และมาตรา ๓๑๖ (การอายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษา) จะกำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบหลังการยึดหรืออายัดของเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว แต่ก็ยังเป็นขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดีภายหลังการยึดทรัพย์สินประเภทต่าง ๆ หรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาดังกล่าว เพื่อให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ทราบถึงการยึดหรืออายัดและอาจใช้สิทธิโต้แย้งการยึดหรืออายัดที่ได้กระทำไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่น เป็นทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง

ที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตามมาตรา ๓๐๑ เป็นการยึดหรืออายัดเกินกว่าที่จะพอชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาตามมาตรา ๓๐๐ เป็นต้น หรือเพื่อการใช้สิทธิของลูกหนี้ในขั้นตอนต่อ ๆ ไปของการบังคับคดี เช่น การขายทอดตลาดทรัพย์สิน กรณีจึงเป็นเพียงเหตุขัดข้องทำให้การบังคับคดีไม่อาจดำเนินการต่อไปเท่านั้น ไม่มีผลทำให้การยึดหรืออายัดที่ดำเนินการไปแล้วโดยถูกต้องตามกฎหมายของเจ้าพนักงานบังคับคดีเสียไปแต่อย่างใด ดังนั้น การที่บริษัท ด. ลูกหนี้ตามคำพิพากษาสิ้นสภาพความเป็นนิติบุคคลเนื่องจากถูกนายทะเบียนขจัดชื่อออกจากทะเบียนตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๓ เมื่อมิใช่เป็นการสิ้นสภาพนิติบุคคลจากการชำระบัญชีเลิกบริษัทตามมาตรา ๑๒๔๙ ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ผู้ชำระบัญชีของบริษัทดำเนินการชำระสะสางทรัพย์สินหนี้สินก่อนมีการจดทะเบียนเสร็จการชำระบัญชีแล้ว จึงอาจมีทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของบริษัท ด. คงเหลืออยู่ หากสถาบัน ว. ทำการตรวจสอบพบว่ายังมีทรัพย์สินของบริษัท ด. หรือสิทธิเรียกร้องที่บริษัท ด. มีอยู่ต่อบุคคลภายนอก สถาบัน ว. ก็สามารถใช้อิทธิกรรรมขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งเหตุขัดข้องว่าไม่อาจดำเนินการบังคับคดีให้แล้วเสร็จได้เพราะเหตุที่บริษัท ด. ได้ถูกนายทะเบียนขจัดชื่อออกจากทะเบียนตามมาตรา ๑๒๗๓/๓ สถาบัน ว. ในฐานะเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ย่อมมีสิทธิส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการจังหวัด ข. ร้องขอต่อศาลให้สั่งจัดซื้อบริษัท ด. ลูกหนี้ตามคำพิพากษากลับคืนสู่ทะเบียน ตามนัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๒๗๓/๔^(๖) เพื่อให้การบังคับคดีโดยเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จได้

(๖) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๑๒๗๓/๔ ถ้าห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วน บริษัท ผู้ถือหุ้น หรือเจ้าหนี้ใด ๆ ของห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นรู้สึคว่าต้องเสียหายโดยไม่เป็นธรรมเพราะการที่ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทถูกขจัดชื่อออกจากทะเบียน เมื่อห้างหุ้นส่วน ผู้เป็นหุ้นส่วนบริษัท ผู้ถือหุ้นหรือเจ้านี้ยื่นคำร้องต่อศาลและศาลพิจารณาได้ความเป็นที่พอใจว่าในขณะที่ยึดซื้อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทออกจากทะเบียนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทยังทำการค้าขายหรือยังประกอบกิจการอยู่ หรือเห็นเป็นการยุติธรรมในการที่จะให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทได้กลับคืนสู่ทะเบียนก็ดี ศาลจะสั่งให้จัดซื้อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทกลับคืนเข้าสู่ทะเบียนก็ได้ และให้ถือว่าห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นยังคงอยู่ตลอดมาเสมือนได้มีการขจัดชื่อออกเลยโดยศาลจะสั่งและวางข้อกำหนดไว้เป็นประการใด ๆ ตามที่เห็นเป็นการยุติธรรมด้วยก็ได้เพื่อให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทและบรรดาบุคคลอื่น ๆ กลับคืนสู่ฐานะอันใกล้เคียงกับฐานะเดิมเสมือนห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทนั้นมิได้ถูกขจัดชื่อออกจากทะเบียนเลย

การร้องขอให้ห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทกลับคืนสู่ทะเบียน ห้ามมิให้ร้องขอเพื่อพ้นกำหนดสิบปีนับแต่วันที่นายทะเบียนขจัดชื่อห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทออกจากทะเบียน

เจาะปฏิกาเด่น

เจตนาพิเศษของมาตรา ๑๕๗ ต้องประสงค์ต่อผล

รังสิชัย
บรรณกิจวิจารณ์ ^(๑)

มนต์ชัย
ชนินทรลีลา ^(๒)

มนตรี
จุลเกลี้ยง ^(๓)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๒๐/๒๕๖๖

อัยการสูงสุด
นาย ก.

โจทก์
จำเลย

จำเลยปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ และขัดต่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๘๗ โดยไม่ปรากฏว่าจำเลยมีมูลเหตุจูงใจกระทำการไปเพื่อกลั่นแกล้งผู้หนึ่งผู้ใด หรือเพื่อมุ่งประสงค์ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดโดยเฉพาะ แม้การกระทำของจำเลยจะทำให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล แต่เป็นผลโดยตรงที่เกิดจากเจตนาธรรมดาของจำเลย ฟังไม่ได้ว่าจำเลยมีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด การกระทำของจำเลยขาดองค์ประกอบความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ (เดิม)

จำเลยจงใจแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อบัญญัติงบประมาณเพื่อให้ประกาศเป็นกฎใช้บังคับในเขต

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นการปลอมเอกสารเพื่อให้ผู้หนึ่งผู้ใดหลงเชื่อว่าเป็นข้อบัญญัติงบประมาณฯ ที่แท้จริง เมื่อจำเลยเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่จัดทำงบประมาณ สั่งการ ควบคุม กำกับ ดูแล เจ้าหน้าที่จัดทำเอกสารงบประมาณและรวบรวมเป็นร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่อาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่นั้นปลอมร่างข้อบัญญัติงบประมาณฯ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๖๑ (เดิม)

(สัญญา ฐริภักดี ณรงค์ ประจุมาศ ชาตรี หายไฟโรจน์)

ข้อสังเกต

มาตรา ๑๕๗ มีสองส่วน ส่วนแรก คือเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ส่วนที่สอง คือ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ซึ่งในส่วนของ การกระทำที่เป็นความผิดในส่วนเจตนาพิเศษ "เพื่อให้เกิด

(๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์

(๒) ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

(๓) นายความคดีอาญาทุจริตและคดีปกครอง

ความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด" นั้น ศาสตราจารย์จิติ ตังศภักดิ์ ทำหมายเหตุท้ายฎีกาว่าต้องมีเจตนาพิเศษ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใดหรือโดยทุจริตเพียงแต่ เล็งเห็นผลว่าจะเกิดความเสียหายยังไม่พอ เช่น

ตัวอย่างคดีที่ขาดเจตนาพิเศษ **"เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด"**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๓๘/๒๕๒๓ จำเลยเป็นเจ้าของหน้าที่ตำรวจร่วมกับผู้อื่นนำรถยนต์มารับ บ. ซึ่งเป็นคนลาวอพยพหนีจากศูนย์รับผู้อพยพ แม้จำเลยในฐานะเจ้าพนักงานมีอำนาจจับกุม ผู้กระทำความผิดเห็น บ. กับพวกหลบหนีออกไปจากศูนย์ซึ่งหน้า แต่ละเลยไม่ทำการจับกุมเช่นนี้ยังถือไม่ได้ว่าจำเลยปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อันจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา ๑๕๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๒๙๕/๒๕๕๓ จำเลยมีหน้าที่ออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ได้ลงลายมือชื่อออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ระบุชื่อ ต. เป็นผู้มีสิทธิครอบครองตามเรื่องราวเท็จ และตามเอกสารปลอมที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องนำเสนอ โดยไม่ได้ตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงตามอำนาจหน้าที่ อันเป็นการ **"ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ"** เท่านั้น ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีเจตนาพิเศษละเว้นไม่ตรวจสอบความถูกต้องแท้จริงของเอกสารดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่กรมที่ดิน ต. หรือผู้หนึ่งผู้ใดจำเลยจึงไม่มีความผิด

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๐๗/๒๕๒๖ ตาม ม.๑๕๗ คำว่า "เพื่อ" ให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดถือว่าเป็นเจตนาพิเศษ การที่จำเลยแก้ไขมติของสภาเทศบาลในรายงานการประชุมโดยไม่เจตนาเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่เทศบาล หากเป็นการกระทำไปเพราะความเข้าใจผิดพลาดเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงมหาดไทย จำเลยจึงไม่มีความผิดตาม ม.๑๕๗

ตัวอย่างคดีที่มีเจตนาพิเศษเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๙๙/๒๕๒๗ ตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญา (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗) และจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้า โดยไม่ต้องมีหมายจับ (ป.วิ.อ. มาตรา ๗๘ (๑)) ตำรวจเข้าไปในห้องเล่นการพนัน พบผู้เล่นกำลังเล่นการพนันเอาทรัพย์สินกันแล้วไม่จับกุม **ยอมก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการกรมตำรวจ**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๕๐/๒๕๑๓ ตำรวจเข้าไปในช่องโสมกณี และจับหญิงโสมกณีขณะค้าประเวณี แล้วมอบหญิงเหล่านั้นให้พวกของตนไปเสีย โดยไม่นำไปดำเนินคดีตามกฎหมาย เป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ **ทำให้เกิดความเสียหายแก่ราชการกรมตำรวจ** ตัวอย่างคดีที่ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ **"โดยทุจริต"**

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๖๑/๒๕๓๘ จำเลยเป็นข้าราชการครูมีหน้าที่ปฏิบัติราชการของวิทยาลัยเทคนิค ร. ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่ควบคุมการก่อสร้างต่อเติมวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส. ซึ่งเป็นงานราชการของวิทยาลัยเทคนิค ร. จำเลยจึงมีฐานะเป็นเจ้าพนักงานผู้มีความควบคุมการก่อสร้างปรับปรุงต่อเติมอาคารวิทยาลัยอาชีวศึกษา ส. ดูแลรักษาวัสดุที่เหลือใช้จากการก่อสร้างที่จำเลยให้ ก. นำเหล็กไลท์เกจอันเป็นวัสดุที่เหลือใช้ซึ่งอยู่ในหน้าที่ความดูแลรับผิดชอบของจำเลยไปเก็บไว้ที่ร้าน ก. และให้ ก. เอาเหล็กดังกล่าวไปเสียจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบทำให้เกิดความเสียหายแก่กรมอาชีวศึกษาและเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ **โดยทุจริต** ผิดประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๗๗๒/๒๕๓๙ เอกสารที่ใช้ประกอบเป็นรายงานการเดินทางไปราชการได้แก่ใบรับรองแทนใบเสร็จรับเงินที่แสดงว่าได้จ่ายเงินไปจริง โดยมีหลักฐานการจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการที่ข้าราชการผู้นั้นเซ็นชื่อรับเงินไว้ด้วยเพื่อเบิกเงินจากส่วนราชการไปจ่ายให้และเอกสารการรับเงินที่ส่งไปล้างฎีกาเพื่อแสดงว่าได้มีการจ่ายเงินไปถูกต้องแล้วนั้นเป็นหลักฐานแห่งการก่อและระงับสิทธิในเงินค่าใช้จ่ายไปราชการซึ่งเจ้าพนักงานได้ทำขึ้นและรับรองในหน้าที่จึงเป็นเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๘) และ (๙) **จำเลยที่ ๒** เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานทั่วไปและช่วยควบคุมการจ่ายเงินให้ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการใช้ตำแหน่งหน้าที่ **โดยทุจริต** ปลอมเอกสารดังกล่าวเพื่อขอเบิกเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของข้าราชการในสังกัดจำนวนหลายคนด้วยกัน จึงมีความผิดฐานเจ้าพนักงานปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๔ , ๒๖๖ (๑) , ๒๖๘ ประกอบมาตรา ๑๕๗

ภาษาอังกฤษสำหรับหักกฎหมาย

วิเคราะห์ภาพรวมข้อสอบภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามจิว) สอบวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๗

ดร.กนก จุลมนต์ ^(๑)

การสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามจิว) เมื่อวันที่ ๓, ๔ และ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ จากผู้สมัครสอบทั้งหมด ๓๕๑ คน มีสอบผ่านจำนวน ๕๑ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕ ของผู้สมัครสอบ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดี เนื่องจากการสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามจิว) ในปี ๒๕๖๕ และ ๒๕๖๖ ที่ผ่านมา มีผู้สอบผ่านเพียง ๖ คน และ ๕ คน ตามลำดับ ซึ่งจำนวนผู้สอบผ่านเมื่อรวมกับผู้สอบผ่านในสนามใหญ่ และสนามเล็กในแต่ละปีน้อยเกินไป ไม่เพียงพอต่อการทดแทนผู้พิพากษาที่พ้นจากตำแหน่ง จนทำให้เกิดปัญหาในเรื่องการขาดอัตรากำลังผู้พิพากษา (**lack of manpower/personnel shortage**) อย่างหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้พิพากษาที่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลชั้นต้น ทำให้สัดส่วนปริมาณคดีที่ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นต้องพิจารณาพิพากษาตัดสินคดีต่อคนต่อปี (**caseload ratio**) เพิ่มขึ้นอย่างมาก ทำให้ในวาระโยกย้ายเดือนตุลาคม ๒ ปีที่ผ่านมา ผู้พิพากษาที่มีสิทธิ์ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ไม่สามารถใช้สิทธิ์เลือกศาลที่ตนประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่ได้ทุกศาล ทั้งส่วนหนึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ในศาลชั้นต้นโดยต้องขึ้นสืบพยานและเขียนคำพิพากษาดังนี้ก็เป็นผลที่ไม่ได้ตั้งใจ (**unintended consequences**) ที่เกิดขึ้นจากการออกข้อสอบที่มีประเด็นที่ต้องวิเคราะห์และเขียนตอบเกินระเบียบที่กำหนดไว้ว่าแต่ละข้อต้องมีประเด็นไม่เกิน ๓ ประเด็น ผู้ออกข้อสอบส่วนหนึ่งมักให้เหตุผลว่า คนผ่านน้อย แปลว่า การคัดเลือกมีคุณภาพ แต่การที่ออกข้อสอบแล้วมีคนสอบผ่านได้น้อยมาก ๆ และกระทบโครงสร้างบุคคลกร (**personnel structure**) จะเรียกว่าเป็นกระบวนการคัดเลือกที่ถูกต้องเสียทีเดียวก็ไม่น่าจะใช่ จากสถิติผู้ผ่านสนามจิวเพียงหลักหน่วยในช่วงสองปีที่ผ่านมา ก็เกิดการตั้งคำถามว่าการลงทุนของผู้ปกครองที่ส่งลูกไปเรียนปริญญาโทในต่างประเทศเพื่อ

ให้มีสิทธิ์สอบในสนามจิวได้เพิ่มอีกหนึ่งสนามนั้น 'มีความคุ้มค่าหรือไม่' (**Is it worth it?**) อย่างไรก็ดีตาม ผลสอบในปีนี้น่าจะทำให้ผู้ปกครองที่จะกัดฟันลงทุนในเรื่องนี้ใจชื้นขึ้นมาได้บ้าง ถ้า 'คุ้มค่าที่จะทำ' ใช้ภาษาอังกฤษว่า '**It is worth it.**' ถ้า 'ไม่คุ้มค่า' ใช้ว่า '**It is not worth it.**'

คำถามข้อ ๑ ส่วนที่ให้แปลเป็นภาษาอังกฤษ เป็นการเลือกข้อความตอนหนึ่งของคำกล่าวปิด (**closing remarks**) การอบรมของนายไสลเกษ วัฒนพันธุ์ ประธานศาลฎีกา โดยเป็นการอบรมเบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญากรรมไซเบอร์และพยานหลักฐานดิจิทัล (The Introductory Training on Cybercrime and Digital Evidence) เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๗

ข้อความที่นำมาให้แปลมี ๔ ย่อหน้า ถ้าว่านักไม่ยากนักเพราะเป็นคำศัพท์ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับกฎหมายและเทคโนโลยี (law and technology) จะมีเพียงย่อหน้าสุดท้ายที่มีคำศัพท์เฉพาะว่า '**กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์**' ซึ่งแปลว่า '**The Electronic Transaction Act**' และมีการยกข้อความตามมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าวมาให้แปลว่า "ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้กฎหมายของข้อความใดเพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์" information shall not be denied legal effect and enforceability solely on the ground that it is in the form of electronic data."

คำว่า '**ปฏิเสธ**' ในที่นี้จะใช้คำว่า '**deny**' ไม่ใช่ 'refuse' ส่วน 'ผลผูกพัน/ผลทางกฎหมาย' ใช้ 'legal effect' 'การบังคับใช้' คือ 'enforceability' ส่วนคำว่า 'เพียง' นอกจาก 'solely' อาจจะคำว่า 'only' หรือ 'simply' ก็ได้

เนื่องจากคะแนนในข้อนี้เต็ม ๒๐ คะแนน เมื่อข้อสอบมีสี่ย่อหน้า แต่ละย่อหน้าจึงคิดเป็น ๕ คะแนน กรรมการ

(๑) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นประจำสำนักประธานศาลฎีกา

ตรวจสอบจะอ่านทีละย่อหน้าและโน้ตว่าแต่ละย่อหน้า ผู้เข้าสอบได้กี่คะแนน ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ผู้เข้าสอบ จะต้องแปลเป็นภาษาอังกฤษโดยตอบเป็น ๔ ย่อหน้า ด้วยเช่นเดียวกัน โดยต้องมีการย่อหน้าให้เห็นอย่างชัดเจน หากผู้เข้าสอบเขียนต่อเนื่องหรือติดกัน โดยไม่ได้แบ่งย่อหน้าให้ชัดเจน อาจก่อให้เกิดความสับสนในการ ให้คะแนนของผู้ตรวจข้อสอบ

นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้เข้าสอบส่วนหนึ่งเขียน คำตอบโดยมีขนาดอักษรเล็กเกินไปทำให้อ่านยากและหรือ อ่านเข้าใจยาก ซึ่งหากไม่ปรับปรุงวิธีการเขียนภาษาไทย ก็ยากที่จะสอบผ่าน ไม่ว่าจะอ่านหนังสือมาหนักแค่ไหน แต่การถ่ายทอดด้วยตัวอักษรที่เล็กก็เป็นอุปสรรคที่ทำให้ สอบไม่ผ่านได้

ผู้เข้าสอบอีกส่วนหนึ่งทำข้อสอบไม่ทัน โดยข้อที่ เขียนไม่ทันคือ ข้อ ๑ การแปล เข้าใจว่าผู้เข้าสอบกลุ่มนี้ไป แบ่งเวลาให้แก่การทำข้อสอบอ่านจับใจความมากเกินไป จนทำให้กินเวลาการทำข้อสอบของข้อนี้ วิธีง่ายๆ ในการ แบ่งเวลาคือ แบ่งแต่ละข้อ (ทั้งสามข้อ) ให้เท่ากันคือ ข้อละ ๑ ชั่วโมง เมื่อหมดเวลาแล้ว ก็ต้องทำข้อถัดไป โดยอาจจะ ทำต่อในข้อเดิมอีก ๓ ถึง ๔ นาที เท่านั้น ปีนี้ น่าเสียดายที่ ข้อสอบแปลไม่ได้ยาก แต่ผู้เข้าสอบส่วนหนึ่งแบ่งเวลาไม่ ดี จึงเขียนคำตอบข้อแปลไม่ครบถ้วน

คำถามข้อ ๒ การอ่านจับใจความ เรื่องที่ได้รับการ เลือกเป็นข้อสอบเป็นเรื่อง Cybercrime (อาชญากรรม ไซเบอร์) โดยตัดทอนและปรับจากบทความเรื่อง White-Collar Cybercrime: Evaluating the Redefinition of a Criminological Artifact มีข้อสังเกตประการแรกว่า ไม่ได้มีกฎเกณฑ์ในการออกข้อสอบว่าข้อแปลเลือกข้อที่ มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องหนึ่งแล้ว ข้ออ่านจับใจความจะเป็น เนื้อหาในหัวข้อเดียวกัน/ใกล้เคียงกัน/ทำนองเดียวกัน ไม่ได้

เนื้อความเป็นการกล่าวถึงอาชญากรรมไซเบอร์ใน สหราชอาณาจักร (The United Kingdom) โดยมีการ กล่าวถึงหน่วยงานหนึ่งคือ **The UK Crown Prosecution Service (CPS)** ซึ่งเทียบเคียงได้กับสำนักงานอัยการ สูงสุดของไทย ที่น่าสนใจคือ ตำแหน่ง '**อัยการสูงสุด**' ใน UK จะเรียกว่า '**Director of Public Prosecutions (DPP)**' ซึ่งก่อนที่ Sir Keir Rodney Starmer นายกรัฐมนตรีของสหราชอาณาจักรคนปัจจุบันจะเล่นการเมือง ท่านได้ดำรงตำแหน่ง DPP ในช่วงปี ค.ศ. ๒๐๐๘ ถึง ๒๐๑๓

ส่วนคำถามข้อ ๓ การเขียนอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ ข้อสอบให้อธิบายหลักภาษาลาตินอีกครั้ง!!! โดย ให้อธิบายหลัก "**ex post factor (after the fact)**" หรือ หลัก "**กฎหมายไม่มีผลย้อนหลัง**" แต่ในการออกข้อสอบ ครั้งนี้ใจดีกว่าครั้งก่อนคือ วงเล็บภาษาอังกฤษไว้ให้ และ ยังมีคำอธิบายภาษาอังกฤษต่อท้ายในคำถามด้วยว่า The principle prohibits the passage of a law having a retroactive effect on individuals in an adversely negative way. คำถามนอกจากให้อธิบายหลักการแล้ว ซึ่งสามารถลอกข้อความข้างต้นมาตอบได้ คำถามถาม ถึงวัตถุประสงค์ของหลักการดังกล่าว และให้ผู้เข้าสอบ ระบุว่าหลักการดังกล่าวอยู่ในส่วนใดของกฎหมายไทย **(1) Explain this principle and (2) its goals, and (3) specify such principle in Thai law)** เมื่อคำถาม สามส่วน หนึ่งคำตอบจึงมีสามส่วน ผู้เข้าสอบจึงต้อง แยกตอบทั้งสามส่วนให้ครบถ้วน ซึ่งสิ่งที่น่าสนใจคือ หนึ่งคำตอบในส่วนที่สามที่ให้ระบุหลักการนี้ในกฎหมาย ไทย หนึ่งคำตอบอ้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๙๖วรรคหนึ่งและประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ ซึ่งตรง/เหมือนกับคำตอบข้อสอบภาษาอังกฤษผู้ช่วย ผู้พิพากษา (สนามเล็ก) ปี ๒๕๖๕ ข้อ ๓ !

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย

สรินท์ ชัยภักดิ์ธรรมาภรณ์ (๑)

วิธีการตอบและตัวอย่าง ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๗ ภาคหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๗ วิชากฎหมายปกครอง

คำถาม

ข้อ ๑๐. (ก) ทางหลวงแผ่นดินสายหนึ่งในจังหวัด **สกลนคร** เกิดถนนขรุบเป็นหลุม กว้าง ๒ เมตร ยาว ๓ เมตร ลึก ๑ เมตร ราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น แจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ของ**กรมทางหลวง**แล้ว กรมทางหลวงไม่รับดำเนินการติดตั้งป้ายสัญญาณ ป้ายเตือน สัญญาณไฟ หรืออุปกรณ์ปิดกั้นจราจร อีก ๓ วันต่อมา **นายกร** ข้าราชการผ่านถนนบริเวณดังกล่าวโดย**ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอ**แล้วยังตกลงไปในหลุมทำให้บาดเจ็บและรถยนต์เสียหาย นายกรประสงค์จะฟ้องกรมทางหลวงขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

(ข) **กรมทางหลวง**จ้าง**บริษัทจักรกลก่อสร้าง จำกัด** ซ่อมแซมถนนสายหนึ่งในจังหวัด**นครศรีธรรมราช** บริษัทจักรกลก่อสร้าง จำกัด ขุดถนนเป็นหลุมกว้าง ๒ เมตร ยาว ๓ เมตร ลึก ๑ เมตร เพื่อก่อสร้างทางระบายน้ำ โดยไม่ติดตั้งป้ายสัญญาณ ป้ายเตือน สัญญาณไฟ หรืออุปกรณ์ปิดกั้นจราจร อีก ๓ วันต่อมา **นายธง** ข้าราชการผ่านถนนบริเวณดังกล่าวโดย**ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอ**แล้วยังตกลงไปในหลุมทำให้บาดเจ็บและรถยนต์เสียหาย นายธงประสงค์จะฟ้องบริษัท จักรกลก่อสร้าง จำกัด และกรมทางหลวงขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

ให้วินิจฉัยว่า (ก) นายกร และ (ข) นายธงจะต้องยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมหรือศาลปกครอง

ธงคำตอบ

(ก) กรมทางหลวงเป็น**ส่วนราชการมีฐานะเป็นกรมในสังกัดกระทรวงคมนาคม** จึงเป็น**หน่วยงานทางปกครอง** ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (๒ คะแนน) กรมทางหลวงมีหน้าที่ก่อสร้างและบำรุงรักษา

ทางหลวงเพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัยในการเดินทาง เจ้าหน้าที่ของกรมทางหลวงได้รับแจ้งเหตุถนนขรุบเป็นหลุมแล้วไม่รับดำเนินการติดตั้งป้ายสัญญาณ ป้ายเตือน สัญญาณไฟหรืออุปกรณ์ปิดกั้นการจราจร ทำให้ประชาชนไม่ปลอดภัยในการเดินทาง เป็นการ**ละเลยต่อหน้าที่**ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) นายกรขับรถยนต์ผ่านถนนบริเวณดังกล่าวโดย**ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอ**แล้วยังตกลงไปในหลุมได้รับบาดเจ็บและรถยนต์เสียหาย นายกรต้องยื่นฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนต่อศาลปกครอง (๓ คะแนน) (เทียบคำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๑๓/๒๕๖๗)

(ข) บริษัทจักรกลก่อสร้าง จำกัด เป็น**เอกชน** (๑ คะแนน) รับจ้างซ่อมแซมถนนของกรมทางหลวง ซึ่งเป็น**หน่วยงานทางปกครอง** ขุดถนนเป็นหลุมโดยไม่ติดตั้งป้ายสัญญาณ ป้ายเตือน สัญญาณไฟ หรือ อุปกรณ์ปิดกั้นการจราจรเป็นเหตุให้นายธงซึ่งขับรถยนต์ผ่านถนนบริเวณดังกล่าวโดย**ใช้ความระมัดระวังอย่างเพียงพอ**แล้วยังตกลงไปในหลุมได้รับบาดเจ็บและรถยนต์เสียหาย **ข้อพิพาทเกิดจากการกระทำละเมิดของเอกชน** ไม่ใช่การกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ (๓ คะแนน) และกรมทางหลวงถูกฟ้องให้ร่วมรับผิดชอบในฐานะ**ผู้ว่าจ้าง** เท่านั้น นายธงต้องยื่นฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนต่อศาลยุติธรรม (๑ คะแนน) (คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลที่ ๙๔๒๕๖๒)

(๑) ผู้ช่วยเลขานุการอธิการสูงสุด, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษา ๔ เนติบัณฑิตยสภา

หมายเหตุ

เช่นเคยหลังสอบเนติบัณฑิตภาคหนึ่งและภาคสองเสร็จสิ้น ผู้เขียนจะมาแนะนำข้อสังเกตและข้อผิดพลาดในการตอบข้อสอบของนักศึกษา ครั้งนี้เป็นวิชากฎหมายปกครอง

๑. ข้อความที่ผู้เขียนเน้นตัวหนาในคำถามและคำตอบนั้น คือข้อความหรือประเด็นสำคัญที่นักศึกษาควรจำให้ได้ในการเขียนตอบ อย่าสับสน เช่น ชื่อจังหวัด ชื่อตัวละคร เป็นต้น หรือตอบข้อสอบในประเด็นดังกล่าวด้วย เช่น หน่วยงานทางปกครอง นายจ้าง เป็นต้น

๒. ปกติแล้วข้อสอบกฎหมายในชั้นเนติบัณฑิตอัยการผู้ช่วย หรือผู้ช่วยผู้พิพากษานั้น มักจะอ้างอิงจากคำพิพากษาศาลฎีกา หรือหนังสือตำราครูบาอาจารย์ท่านสำคัญ แต่ในวิชากฎหมายปกครองนั้น คำวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลหรือคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดก็เป็นประเด็นที่สามารถนำมาใช้ในการออกข้อสอบได้เช่นกัน

๓. ผู้เขียนยังขอแนะนำให้นักศึกษาตอบข้อสอบด้วยตัวเลขอารบิกมากกว่าเลขไทย เพราะจะทำให้ผู้ตรวจข้อสอบอ่านง่ายกว่า นอกจากนั้น สมัยผู้เขียนตรวจข้อสอบเนติฯ แรก ๆ นั้น ลายมือนักศึกษาหลายท่านอ่านยากมาก แต่ปัจจุบันนี้นักศึกษาส่วนใหญ่ลายมืออ่านง่ายขึ้น ซึ่งจะทำให้ตรวจข้อสอบได้ง่ายขึ้นตามไปด้วย

๔. การตอบข้อสอบเนติฯ ไม่ต้องลอกโจทย์หรือคำถามใหม่อีกครั้ง เพราะจะเป็นการเสียเวลาในการทำข้อสอบ และนักศึกษาไม่ได้คะแนนในส่วนนี้ แต่จะได้คะแนนดีจากการปรับบทข้อเท็จจริงเข้ากับข้อกฎหมายอย่างถูกต้อง

๕. ตามระเบียบการสอบให้เขียนตอบด้วยปากน้ำเงินหรือดำเท่านั้นนะครับ อย่าใช้ปากกาแดง หรือปากกาไฮไลท์สีต่าง ๆ ในการเขียนตอบหรือขีดเส้นหรือเน้นคำต่าง ๆ รวมทั้งอย่าทำสัญลักษณ์ใด ๆ ในการเขียนตอบข้อสอบ

๖. รงคำตอบข้อสอบกฎหมายปกครองมักจะให้วิเคราะห์ว่าหน่วยงานต่าง ๆ เป็นหน่วยงานทางปกครองหรือไม่ หรือเป็นเอกชนหรือไม่ ดังนั้นอย่าลืมวิเคราะห์ประเด็นดังกล่าวก่อนนะครับ เพราะมีคะแนนให้ด้วย

๗. ข้อสอบแยกเป็นข้อ (ก) และ (ข) ให้นักศึกษาแยกตอบเป็นสองข้อเช่นกัน อย่าตอบรวมกันมาเป็นข้อเดียวกันนะครับ

๘. ประเด็นข้อ (ข) หลายคนตอบถึงสัญญาทางปกครองซึ่งไม่มีในธงคำตอบ และหลายคนตอบผิดว่าฟ้องกรมทางหลวงไม่ได้หรือฟ้องได้โดยให้ฟ้องที่ศาลปกครอง แต่ฟ้องบริษัทฯ ที่ศาลยุติธรรม

๙. ดูในคำตอบข้างต้น มีการแบ่งคะแนนในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นแนวทางการจับประเด็นตอบข้อสอบ

เคล็ด(ไม่)ลับ

การไปสอบทุกครั้งขอให้นักศึกษาเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อม เช่น ปากกาสำหรับเขียนตอบ บัตรหรือเอกสารประจำตัวสอบ เสื้อคลุมเพื่อแอร์หรืออากาศในห้องสอบหนาว ร่มเพื่อในวันสอบฝนตก และอย่าเอาโทรศัพท์มือถือหรือนาฬิกาสมาร์ทวอชหรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เข้าห้องสอบ อีกทั้งต้องระวังของมีค่าจะสูญหายหรือถูกลักทรัพย์ไปหากใส่ในกระเป๋าแล้ววางไว้หน้าห้องสอบ

อนึ่ง ผู้เขียนได้เขียนบทความนี้เสร็จ ก่อนที่พฤษภาคมจะมีการถอดรหัสคะแนนสอบเนติฯ สมัยที่ ๗๗ ภาคหนึ่งวันแรก ขอให้นักศึกษาทุกท่านที่ยืนยันและตั้งใจสอบผ่านกันนะครับ

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

เนติบัณฑิตยสภาได้รับการสถาปนาตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เพื่อบำรุงการศึกษาวิชากฎหมาย ทั้งรักษาความประพฤติของนายความ ในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ จึงได้มีการพระราชบัญญัติเรื่องเนติบัณฑิตยสภา ตลอดจนกำหนดหน้าที่ และวิธีการดำเนินงานของเนติบัณฑิตยสภา และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาอภัยราชา มหายติธรรมธ (หม่อมราชวงศ์ลพ สุทัศน์) เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม ปรีชา กับ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสวัสดิวัตน์วิศิษฐ์ (พระองค์เจ้าสวัสดิโสภณ) อธิบดีศาลฎีกา เลือกกรรมการขึ้นเพื่อพิจารณาร่างข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา ตามแนวพระราชบัญญัติ และ

เมื่อพิจารณาแล้วได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้ทรงตรวจแก้ไข และพระราชทานลงมาเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๗ (ถือตามศักราชเดิม ก่อนปี พ.ศ.๒๔๖๓) เนติบัณฑิตยสภา จึงได้ถือเอาวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นวันกำเนิดเนติบัณฑิตยสภา การบริหารงานของเนติบัณฑิตยสภา เป็นการบริหารในรูปแบบคณะกรรมการ เรียกว่า "คณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา" ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ดำรงตำแหน่งนายกเนติบัณฑิตยสภา ประธานศาลอุทธรณ์ และอัยการสูงสุด ดำรงตำแหน่งอุปนายกเนติบัณฑิตยสภา (ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๗) และกรรมการที่ได้รับเลือกตั้งจากสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา อีกจำนวน ๒๐ คน ซึ่งเลือกจากบุคคล ๔ ประเภท ที่เป็นสามัญสมาชิกมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ประเภทละ ๕ คน คือ ข้าราชการตุลาการ ข้าราชการ

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิศิษฐ์

(๑) ผู้อำนวยการกองบริการ สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

อัยการ นายความ และบุคคลอื่นนอกจาก ๓ ประเภทแรก (ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๒๘)

สมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา มี ๕ ประเภท คือ

- ๑) สามัญสมาชิก
- ๒) สมาชิกวิสามัญ
- ๓) สมาชิกสมทบ
- ๔) ภาคีสมาชิก และ
- ๕) สมาชิกกิตติมศักดิ์

(ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๓)

๑. สามัญสมาชิก ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้
๑.๑ สอบไล่ได้วิชากฎหมายชั้นเนติบัณฑิต จากโรงเรียนกฎหมาย กระทรวงยุติธรรม

๑.๒ สอบไล่สำเร็จวิชากฎหมายจากคณะนิติศาสตร์ จากคณะนิติศาสตร์ และรัฐศาสตร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๔๗๖

๑.๓ สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ ได้ปริญญาตรี เป็นธรรมศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง หรือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก่อนหรือในสมัยสอบไล่ พ.ศ. ๒๔๙๕ หรือ

๑.๔ สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔))

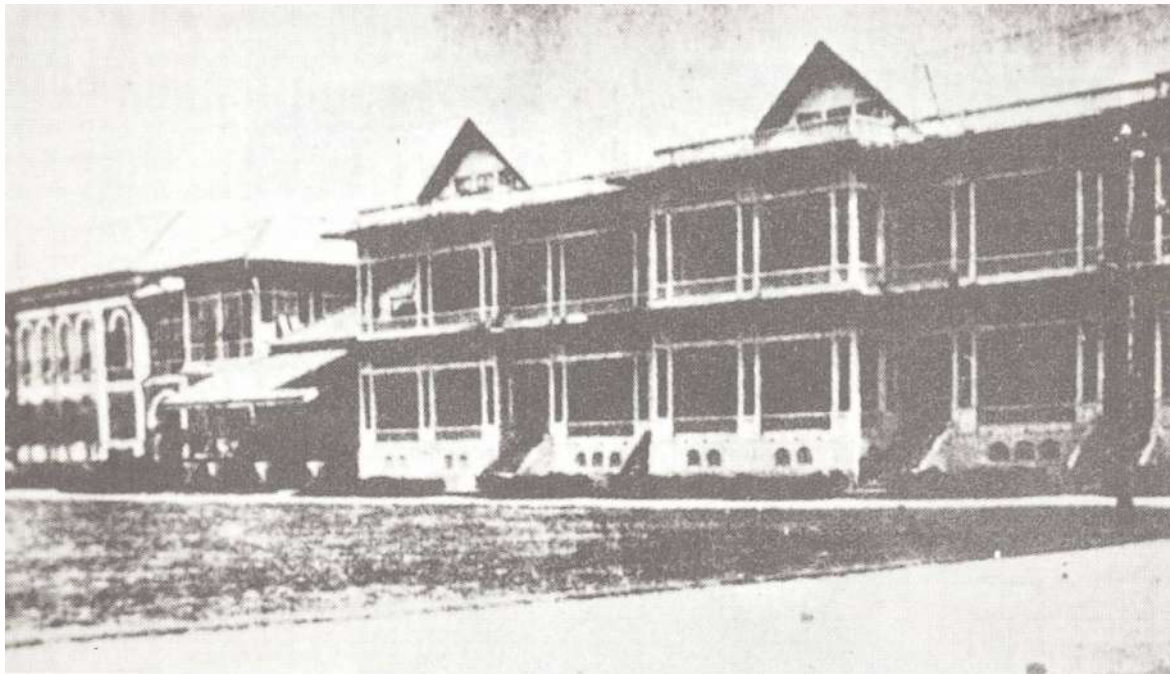

ผู้สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา เป็นเนติบัณฑิต ต่อเมื่อเนติบัณฑิตยสภาได้รับจดทะเบียนเป็นสามัญสมาชิกแล้ว (ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๕๕ วรรคหนึ่ง)

๒. สมาชิกวิสามัญ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

๒.๑ สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรี จากมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมือง หรือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือจากมหาวิทยาลัยอื่นในประเทศไทย ซึ่งเนติบัณฑิตยสภาเห็นว่า มีมาตรฐานเทียบได้กับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือ

๒.๒ สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้การรับรองมาตรฐานการศึกษา หรือที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนให้การรับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา นั้นแล้ว และผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความ หรือผ่านการฝึกหัดงานในสำนักงานนายความตามข้อบังคับสภานายความ ซึ่งมีมาตรฐานให้ผู้ผ่านการอบรมหรือฝึกหัดมีความสามารถเป็นนายความได้ หรือ

ศาลาอาญาที่สร้างขึ้นใหม่แทนที่ตึกสี่สตี เป็นโรงเรียนกฎหมายและเนติบัณฑิตยสภาด้วย

๒.๓ สอบความรู้ทางนิติศาสตร์ได้ปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการ
อำนวยการอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภาได้รับรองมาตรฐานการศึกษาตามข้อ ๕๖ (๒) แล้ว
(ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๕ (๑) (๒) และ (๓) แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. สมาชิกสมทบ ต้องมีคุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาว่าความ หรือผ่านการฝึกงานในสำนักงาน
ทนายความ ตามข้อบังคับสภาทนายความ ซึ่งมีมาตรฐานให้ผู้ผ่านการอบรม หรือฝึกหัดมีความสามารถเป็นทนายความได้

๔. ภาคีสมาชิก คือนักศึกษาของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ซึ่งมีได้เป็นสมาชิกวิสามัญ
หรือสมาชิกสมทบ (ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๗)

คุณสมบัติของนักศึกษาของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา เป็นไปตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา
พ.ศ. ๒๕๐๗ ภาค ๒ หมวด ๔ ข้อ ๕๖ (๑) และ (๒)

๕. สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่

๕.๑ ผู้ทรงเกียรติคุณ และมีความรอบรู้นิติศาสตร์ ซึ่งคณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภายกย่องและเชิญเป็นสมาชิก
และ

๕.๒ ผู้ดำรงตำแหน่งสภานายกพิเศษแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๘ (๑) และ (๒))

สำหรับการพิจารณาเชิญบุคคลใดเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ต้องมีกรรมการอยู่ในที่ประชุมไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของ
จำนวนกรรมการทั้งคณะ มติให้เชิญผู้นั้นเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ต้องเป็นมติเอกฉันท์ และ การลงมติดังกล่าวให้กระทำ
โดยการลงคะแนนลับ (ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๔๓)

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เนติบัณฑิตยสภาได้กราบบังคมทูลเชิญพระมหากษัตริย์ กราบบังคมทูลพระบรมวงศานุวงศ์

กุลเชิษยพระราชวงศ์ และเรียนเชิษยผู้ทรงเกียรติคุณ เป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ ตามพระปรมาภิไธย พระนามาภิไธย พระนาม และรายนาม ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. ๒๔๔๗
พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. ๒๔๖๙
พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ๙	พ.ศ. ๒๔๙๕
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง	พ.ศ. ๒๕๐๗
พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว	พ.ศ. ๒๕๓๐
สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี	พ.ศ. ๒๕๖๔
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	พ.ศ. ๒๕๒๕
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์	พ.ศ. ๒๔๔๒
พระยาพิเชตพิเศษพิสัยวินิจฉัยโกศล (ปลื้ม สุจริตกุล)	
(เจ้าพระยาสุธรรมมนตรี)	พ.ศ. ๒๔๔๒
พระยามุนเฑียรบริหาร (จีน รามโกมุท)	พ.ศ. ๒๔๔๒
พระยาอนุยศาศาสตราคม (ต้ม อภัยสุวรรณ)	พ.ศ. ๒๔๔๒
พระยาเกษมสุขภารี (คลับ แพ่งสภา)	พ.ศ. ๒๔๔๔
พระยาจรรยายุติภคฤถ์ (สวน ไกรฤกษ์)	พ.ศ. ๒๔๕๐
พระยานครไทยพิเฉก (ปลิว พันธุมนันท์)	พ.ศ. ๒๔๕๑
พระยาเทพวิฑูรพหุลศรตบถดี (บุญช่วย วณิกกุล)	พ.ศ. ๒๔๕๕
เจ้าพระยาอภัยราชามหายุทธ์ธรรมธ (ม.ร.ว.สว สุกัศน์)	พ.ศ. ๒๔๕๗
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิเศษฐ์	พ.ศ. ๒๔๕๗
พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงพรหมวรานุรักษ์	พ.ศ. ๒๔๕๗
หม่อมเจ้าทองเชื้อธรรมชาติ ทองแถม	พ.ศ. ๒๔๕๗
พระยาธรรมศาสตร์นารถประณี (จ้อย สุวรรณกัต)	พ.ศ. ๒๔๕๗
พระวิฑูรจารวินิจฉัย (เอม ชาตรุประวณิช)	พ.ศ. ๒๔๕๗
หลวงยุติศาสตร์โกศล (เชียว)	พ.ศ. ๒๔๕๗
หลวงนากปัญญา (ชม สุขะวณิช) (พระนาถมณฑาทูลสุนทรวาท)	พ.ศ. ๒๔๕๗
จมีนสวัสดิ์วินิจฉัย (ชด บุนนาค)	พ.ศ. ๒๔๕๗
พระยาอรรถการประสิทธิ์ (วิลเลียม แอลเฟรด คุณะดิลก)	พ.ศ. ๒๔๕๘
หลวงนนกปัญญา (ต่อม บุนนาค) (พระยาสุนทรลิขิต)	พ.ศ. ๒๔๕๘
พระศรีวิกรมภคิตย (สหัส สิงหเสนี) (พระยาราชเสนา)	พ.ศ. ๒๔๕๙
สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส	พ.ศ. ๒๔๕๙
สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงพิศณุโลกประชานารถ	พ.ศ. ๒๔๕๙
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเทวะวงศ์วโรปการ	พ.ศ. ๒๔๕๙
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยาภาณุพันธุวงศ์วรเดช	พ.ศ. ๒๔๖๗
สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต	
(เจ้าฟ้ากรมพระนครสวรรค์วรพินิต)	พ.ศ. ๒๔๖๗
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ	พ.ศ. ๒๔๖๗
เจ้าราชภาคนิย (น้อยเมืองขึ้น ณ เชียงใหม่)	พ.ศ. ๒๔๗๐
นายพลตรี พระยาพหาวพยุหเสนา (พลเอกพจน์ พหลโยธิน)	พ.ศ. ๒๔๘๒
นายพลตรี หลวงพิบูลสงคราม (จอมพลแปลก พิบูลสงคราม)	พ.ศ. ๒๔๘๒
เจ้าหญิงโซนิม เดเซน วังซุก แห่งราชอาณาจักรภูฎาน	พ.ศ. ๒๕๕๗

สิทธิในการสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิต

สามัญสมาชิก สมาชิกวิสามัญ และสมาชิกกิตติมศักดิ์ มีสิทธิสวมเสื้อครุยเนติบัณฑิต ตามกฎหมายว่าด้วยเสื้อครุยเนติบัณฑิต

(ตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ ข้อ ๑๗ วรศคหนึ่ง)

พระพิพัฒน์ อิงพงษ์พิพัฒน์^(๑)

สวัสดีครับ สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ผมนายพระพิพัฒน์ อิงพงษ์พิพัฒน์ เป็นผู้ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ดำรงตำแหน่งกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ ชุดปัจจุบัน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ ปี ๒๕๖๗-๒๕๗๑ ผมขอเรียนว่าผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นี้ และจะพัฒนาจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาให้มีคุณภาพดียิ่ง ๆ ขึ้นไป รวมถึงการนำเสนอข่าวที่เป็นประโยชน์ต่อท่านผู้อ่านให้มากที่สุด

สำหรับฉบับนี้ ผมขอแจ้งข่าวกำหนดการเปิด-ปิดการรับสมัครนักศึกษาใหม่ และการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ ของภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ และข่าวการรับจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ดังนี้

การสมัครเป็นนักศึกษาใหม่ ท่านสามารถสมัครได้ ๒ ช่องทาง

- ผ่านระบบออนไลน์ และชำระเงินค่าสมัครได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
- หน้าเคาน์เตอร์ที่จุดบริการ One Stop Service ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
- **การสมัครสอบ** สามารถสมัครสอบผ่านระบบออนไลน์ และสมัครได้ที่ส่วนงานประเมินผล ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
- **การสมัครเรียนภาคค่ำ** สามารถสมัครผ่านระบบออนไลน์ หรือหน้าเคาน์เตอร์ที่จุดบริการ One Stop Service ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
- **การขอทำบัตรนักศึกษาใหม่กรณีต่ออายุบัตร-บัตรหาย ๗๕๕** สามารถดำเนินการขอทำบัตรใหม่ผ่านระบบออนไลน์ หรือหน้าเคาน์เตอร์ที่จุดบริการ One Stop Service ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
- **นักศึกษาเก่า** กรณีผู้ที่ไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาประจำปี (พันธภาวะ) ไม่เกิน ๒ ปี หรือตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป สามารถทำรายการผ่านระบบออนไลน์ หรือหน้าเคาน์เตอร์ที่จุดบริการ One Stop Service ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
- **การจองหนังสือรวมคำบรรยาย** ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗ เปิดจองตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป โดยสามารถจองผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ <https://textbook.thethaibar.or.th> (๑ ชุด มี ๑๖ เล่ม)

- รับด้วยตนเอง	ราคาชุดละ ๑,๘๐๐ บาท
- ไปรษณีย์ลงทะเบียน	ราคาชุดละ ๒,๔๐๐ บาท (รวมค่าจัดส่งแล้ว)
- ไปรษณีย์ลงทะเบียน EMS	ราคาชุดละ ๓,๐๐๐ บาท (รวมค่าจัดส่งแล้ว)

ข่าวเหตุมัณฑิทยสภา

เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภาวางพุ่มดอกไม้ถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวาระ ๑๕๐ ปี วันประสูติ

วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา วางพุ่มดอกไม้ถวายสักการะพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เนื่องในวาระ ๑๕๐ ปี วันประสูติ ณ บริเวณพระอนุสาวรีย์พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร ศูนย์เทเวศน์ โดยมี ผศ.ดร.ศรัทธา สัทธาภิรมย์ ผู้อำนวยการกองกลาง หม่อมราชวงศ์ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ ผู้อำนวยการกองบริการ นายประยูร สีสด ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าส่วนงานและ พนักงานเนติบัณฑิตยสภาร่วมพิธีฯ ด้วย

เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภาทูลเกล้าฯ ถวายแจกันดอกไม้หน้าพระรูปสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๗ ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา ทูลเกล้าฯ ถวายแจกันดอกไม้หน้าพระรูป สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี พร้อมลงนามถวายพระพรให้ทรงหายจากพระอาการประชวร และมีพระพลานามัยแข็งแรง ณ ห้องรับรองชั้น ๒ อาคารวิจัยเคมี สถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยมี ผศ.ดร.ศรัทธา สัทธาภิรมย์ ผู้อำนวยการกองกลาง หม่อมราชวงศ์ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ ผู้อำนวยการกองบริการ นายประยูร สีสด ผู้อำนวยการกองคลัง หัวหน้าส่วนงานและพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ร่วมลงนามถวายพระพรด้วย

บรรณาธิการแดง

วันที่๑๓ตุลาคมของทุกปีตรงกับ**"วันนวมินทรมหาราช"** ซึ่งแปลว่าวันที่ระลึกถึง**พระมหाराชรัชกาลที่๙ ผู้ยิ่งใหญ่** เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของ**พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร** ในนามของกองบรรณาธิการจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา ขอน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร อันหาที่สุดมิได้ พระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการ และพระเมตตาของพระองค์ท่านตลอดระยะเวลา ๗๐ ปี ที่ทรงครองราชย์จะยังคงประทับอยู่ในดวงใจของปวงข้าพระพุทธเจ้าตราบนิจรันดร์

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาฉบับนี้ขอเริ่มด้วยบทความเนื่องจากปก **วันนวมินทรมหาราช** ซึ่งจะกล่าวถึงพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจของ**พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร** บทความ **ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ** เสนอเรื่อง **การบังคับคดีแพ่งกับลูกหนี้ตามคำพิพากษาซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ล้มสภาพนิติบุคคล** เนื่องจาก **ถูกนายทะเบียนขีดชื่อออกจากทะเบียน** โดย **มนตรี ยะรังษี** กล่าวถึง กรณีหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งขอหาหรือว่า จะสามารถบังคับคดีแพ่งกับบริษัทเอกชนซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ล้มสภาพนิติบุคคล เนื่องจากถูกนายทะเบียนขีดชื่อออกจากทะเบียนแล้ว ได้หรือไม่ อย่างไร, **เจาะฎีกาเด่น** เสนอเรื่อง **เจตนาพิเศษของมาตรา ๑๕๗ ต้องประสงค์ต่อผล** โดย **รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ มนต์ชัย ชนิทรลีลา และมนตรี จุลเกลี้ยง** กล่าวถึง **คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๐๒๐/๒๕๖๖**, บทความ **ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย** โดย **ดร.กนก จุลมนต์** เสนอเรื่อง **วิเคราะห์ภาพรวมข้อสอบภาษาอังกฤษผู้ช่วยผู้พิพากษา (สนามจิว) สอบวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๖๗**, บทความ **วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๗ ภาคหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๗** วิเคราะห์ **วิชากฎหมายปกครอง** โดย **รวินท์ ชัยภักดิ์** บทความเรื่อง **สมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา** โดย **หม่อมราชวงศ์ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์** กล่าวถึง การสถาปนา **เนติบัณฑิตยสภา** คุณสมบัติของสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภาตามข้อบังคับเนติบัณฑิตยสภา พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมถึง ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๖ ปิดท้ายด้วย **มุขข่า** โดย **พีระพัฒน์ อังพงษ์พันธ์**

พบกันใหม่เดือนพฤศจิกายน
นากลิณี ยุติธรรมดำรง